

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05. Haziran 2024
Sayı : 5300

- 12872

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Ülkemizde yabancılara gayrimenkul satışındaki ilk patlama 2012 yılında mütekabiliyet kuralının kaldırılmasıyla başlamıştır. Arap ülkeleri başta olmak üzere Türkiye'de hem coğrafi hem de kültürel olarak yakın birçok ülkeden emlak talebi artmıştır. Ancak konut satışı ile vatandaşlık verilmesi konusu 2017'de başlamış ve başladığında taban rayiç 1 milyon dolar olarak belirlenmiştir. 2018 yılında vatandaşlık teminatlı satışların 250 bin dolar alt bandına çekilmesi, başta konut olmak üzere emlağın her türünde daha önce eşine rastlanmamış rant alanının açılmasına yol açmıştır. Her ne kadar yükselen eleştiriler karşısında bu rayiç 400 bin dolara çıkarılmış olsa da yabancılara emlak satışı 2023'e kadar artarak devam etmiştir.

Sonuçta "ikamet edilmesi gereken minimum gün sayısı, bir iştirak sahibi olmak, suçla karışmamış olmak" gibi asgari şartların dahi aranmadığı bu süreçte yaklaşık yarım milyona yakın yabancıya vatandaşlık koşulunu sağlayan emlak satışı gerçekleşmiştir. Bu satışlar üzerinden ülkeye para girişi hükümet tarafından bir tür makro ekonomik iyileşme gibi sunulmuştur. Ne var ki bu satışlardan kaçının toplamda kaç hane halkı için vatandaşlığa dönüştüğüne ilişkin istatistikî bilgiler devlet sırrı olarak kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Bu bilgilere erişilebilir olmaması nedeniyle yabancıların emlak talebinin mevcut barınma krizine etkisinin boyutları ya da vatandaşlık edinimiyle gayrimenkulde finansallaşmanın nasıl bir toplumsal erozyona yol açtığına dair bilimsel bir analizin yapılması mümkün olmamaktadır.¹

¹ Özge Öner (24-30 Mayıs, 2024), "Kira krizi demek hafif kalır bizimkisi tastamam bir yurtsuzlaşma hikayesi", Gazete Oksijen.

Bu bağlamda;

1. Yabancılara emlak satışı üzerinden elde edildiği ileri sürülen paralar ülkeye giriş yapmış mıdır? Tapu kayıtlarında ibraz edilen meblağlar gerçek rayiçleri yansıtmakta mıdır? Değilse aradaki fark hesaplanmakta mıdır?
2. 2017 yılından bu önerenin yanıtlandığı tarihe kadar toplam kaç yabancıya emlak satışı yapılmıştır? Toplam değeri ne kadardır?
3. 2017 yılından bu önerenin yanıtlandığı tarihe kadar toplam kaç yabancıya vatandaşlık koşulunu sağlayan emlak satışı gerçekleşmiştir? Emlak satışlarından kaç toplamda kaç hane halkı için vatandaşlığa dönüşmüştür?
4. 2017 yılından bu önerenin yanıtlandığı tarihe kadar emlak satışı gerçekleştirilen yabancıların milliyet dağılımı nasıldır? Emlak edinimi üzerinden vatandaşlık verilen yabancıların milliyet dağılımı nasıldır?
5. Yabancılar tarafından tercih edilen emlak tipleri nelerdir? Emlak edinilen mülklerin il, ilçe ve mahalle bazında dağılımı nasıldır?
6. Emlak satışı üzerinden vatandaşlık verilen ve suça karıştığı tespit edilen yabancıların sayısı kaçtır? Suça karıştığı tespit edilen yabancıların vatandaşlık konumlarına ilişkin nasıl bir süreç izlenmektedir?